

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiuni.

Să fie simptom?

(=) Actuala situație a parlamentului maghiar e anormală. Se recunoaște îndeobște. Mașina parlamentară stagnează de luni de zile; în schimb numai opoziții își bat fără conținere gura, în discursuri chilometrice, ear' guvernamentali se inspiră și — cască. Ingrijorați de situație, guvern și opoziție au făcut încercări de pace, au căutat un chip acomodat de împăciuire. Zădarnic. Guvernul și grosul mamelucilor s'au arătat implacabili, opoziția a răspuns cu aceleași arme. Și pacea baltă a rămas, și sub egida guvernamentală a lui Tisza Pista și sub cea a lui Pulszky Ágost.

Opoziția e indignată, revoltată la extrem; guvernul și mamelucii rid cinic. Opoziția amenință cu cea mai înverșunată obstrucție, cu scandaluri chiar, mai teribile decât cele din ultima sesiune a parlamentului austriac; guvernul făurește planuri de cea mai temerară terorisare a opoziției. În stadiul acesta de fierbere generală, de pregătiri războinice, ofensive și defensive, earăși se amestecă acum drept acorduri mai line unele voci conciliante, voci de pace, cari ar porni dela corifeul guvernamental Csáky Albin. Și în această atmosferă de neliniște și agitație, Bánffy pleacă grabnic la Ischl și e primit în audiență de Monarchul. O nouă dovadă de gravitatea situației.

Aceasta e situația; situație gravă.

Nu ne e scopul să tracăm din acest punct de privire criza parlamentară ungurească. Alta voim. Voim să ne dăm seama de poziția țării, mai corect zis a „națiunii“ față de situația anormală. Căci noi, Nemaghiarii, adevărata țeară, majoritatea covârșitoare a cetățenilor, stăm reci la aceste sbuciumări ungurești. Nu ne privește. Pentru noi și conform logice de drept *parlamentul maghiar e anti-constituțional: nu reprezintă majoritatea țării*. Cei ajunși acolo nu-'s reprezentanță legiuită a țării, ci o reprezentanță dobandită prin contrabandarea legilor.

Tocmai asta ne face imposibilă o luptă parlamentară, avertisându-ne prin forță majoră exclusiv la lupta extra-parlamentară, la pasivitate. Semnele de slăbiciune și de criză ce se ivesc tot mai întinse în parlamentul unguresc, pentru noi sunt pur și simplu semnele *falimentului*: falimentul parlamentului unguresc și, implicit, falimentul întregului sistem actual de guvernare.

Aceasta e poziția țării, adevăratei țări, față de parlamentul unguresc. Astfel, pentru noi parlamentul unguresc așa cum e constituit el azi nici-când n'a fost

nici *legal*, nici *normal*, cum în repetite rânduri am accentuat, și vom mai accentua.

Dar' să vedem care e poziția așa zisei „națiuni“, adică a Ungurilor, vechi și noi, față de criza parlamentară.

O *apatie generală și foarte semnificativă*, — asta e tot ce se observă în straturile ungurești. Nimenea nu se agită de febrila agitație ce domnește în parlament și presa ungurească; nici aderenții guvernului nici cei ai opoziției. E drept, criza s'a declarat într'un sezon foarte nepotrivit: vara, când munca grea a câmpului, griile mari ale recoltei și — pentru puținii fericiti — distracțiile verii, abat simțământul public dela cele-ce se petrec în parlament. Dar' asta nu justifică nimic. Ar mai fi destui cetățeni alegători, cari, într'o situație atât de critică, într'o atmosferă parlamentară atât de agitată, între pregătiri atât de desperate, din parte opozițională războinice, din parte guvernamentală teroristice, — să fie viu interesați de situație. Să se pronunțe *pro* sau *contra*, prin aderențe, întruniri publice, manifestații de stradă, demonstrații sgomotoase. În toate acestea sunt doar' meșteri neîntrețuți Ungurii. Și totuși nimic. Liniște, apatie generală. Chestia agrară și mișcarea socialștilor a pasionat grozav lumea ungurească, se remarcă pe lângă un viu interes toate întrunirile socialiste, vorbitorii, socialiști erau comentați în fel și chip. Ear' azi, când plină criză parlamentară planează în dieta ungurească, azi opinia publică ungurească nu se pasionează întru nimic de situația anormală și gravă.

Ce se însemnează aceasta? Evident, nu alta decât *disgust*, *apatie* față de frământările parlamentare ungurești, față de toți și de toate, și față de guvern și față de opoziție. Și asta, sigur, nu puțin contribuie la îngrijorările ce domnesc între parlamentarii maghiari, nu puțin îi face să-și teamă cu atât mai mult sistemul pseudo-constituțional.

Să fie apatia aceasta un simptom, un semn bun, că și opinia publică ungurească vede primejdia inevitabilă în care geme parlamentarismul unguresc, ilegal, derăpănat și ridicol? Oare se vadă și Ungurii, barem acum, în ceasul al unsprezecelea, că pe calea pe care au apucat orbii, merg sigur la prăpastie? Oare se înceapă și ei a se convinge, că *asa nu mai e chip să meargă?*

E așa, — binele lor; nu-i așa — răul lor.

Ear' pentru noi, ori-cum ar fi, la urma urmelor tot *bine se vor alege lucrurile*. E și *firesc* și *drept* așa!

Sibiu, 28 Iulie n.

Alianța turco-română. Ziarul *Times* din Londra, publică o telegramă a corespondentului său din Atena, în care spune că credința intimă a cercurilor diplomatice din capitala grecească, este că în urma îndemnului și sub auspiciile împăratului Wilhelm s'a încheiat cu adevărat un tratat de alianță între Turcia și România.

Tratatul a fost ratificat la Sinaia de către Munir-pașa cu ocazia trecerii sale prin România la jubileul din Londra.

În urma acestui tratat, a refuzat guvernul român debarcarea în Galați a voluntarilor Greci, deși aceștia au avut pașapoarte în regulă vizate de consulatul român din Atena. Corespondentul lui „Times“ afirmă, că tratatul are un caracter defensiv și ofensiv în toate complicațiile eventuale din Orient și este încheiat pe timp de zece ani.

Din parlament. În ședința de ieri a dietei maghiare s'a continuat discuția asupra propunerii guvernului, referitoare la prelungirea ședințelor. Au vorbit contra propunerii deputații Major, Rátkay și Buzáth. Vice-președintele partidului național, Szentiványi, asemenea a vorbit contra propunerii, acuzând pe deputatul Heltai de incompatibilitate. Acesta i-a răspuns iritat, ear' președintele i-a liniștit pe amândoi, dând cuvântul lui Szalay, care a vorbit contra propunerii.

„Clotura“. În mod oficios și exact nu se știe încă ce a adus baronul Bánffy dela Ischl. *Budapesti Hirlop* crede însă a fi bine informat când afirmă că a adus următoarele surprinderi: toate proiectele de legi prezentate dietei, dar' ne deliberate încă, se vor lua dela ordinea zilei. Guvernul va veni cu propunere ca să se țină pe viitor ședințe paralele parlamentare, anume: dela 10 până la 2 și dela 4 până la 8 ore. Obiectul care se va pune în discuție în aceste ședințe paralele are să fie: reînvierea regulamentului de casă și *introducerea cloturei*.

Monarchul ar fi acceptat de astă-dată toate propunerile ministrului său preșident maghiar, referitoare la restrângerea dreptului vorbirii în dietă, — un lucru care supără mult pe cei din opoziție. Se va vedea în curând, de sunt adevărate combinațiile opoziției din dieta maghiară, și de are aceasta motiv a fi supărată pe — Monarchul.

Floricele din obstrucție. În zelul lor obstrucționist opoziționalii maghiari din așa numitul parlament, spun câte verzi și uscate. Și când nu mai au ce spune, o iau pe „*ungurește*“ (ca oare-când dl Slavici!) la

înjurături asupra Nemaghiarilor. De astădată au fost înjurați bravii *Avente* al nostru și *Hurban* al aliaților nostri Slovaci.

Estă ce spunea în ședința de alaltăieri „*măria-sa*“ *Lakatos Miklós*:

„...Acolo e apoi o altă linie de *negru-galbin*, care trece dela 1867—1897 prin prelinimările de spese ale bugetului ministrului preșident, și linia aceea e, că conducătorii Muscanilor, *Hurban*, *Avente Sever*, și alți asemenea *trădători de patrie*, cari au fugit de sub furci, capătă pensiuine, pe când cei-ce au apărât patria umblă acum cu cărje de cerșitori“...

Și un murmur de aprobări a răsunat la aceste înjurături.

Vorba din „*Frankfurter Zeitung*“: „Un astfel de parlament e mai rău, ca o cărcimă“.

Dreptul de întrunire. Ori-ce întrunire publică trebuie înștiințată. Așa sună un ordin ministerial, căci lege care se reguleze dreptul de întrunire nu avem. Un preot a convocat însă o adunare de popor, fără a o fi înștiințat la autoritatea politică locală. Pentru această transgresiune, protopretorul l-a judecat la 50 fl. amendă în bani, eventual 10 zile închisoare, vice-comitele comitatului a înștiințat sentința; ministrul de interne însă a casat-o și a absolvat pe acuzatul de pedeapsă, din motivul, că adunarea nu s'a ținut pe vremea alegerilor electorale și astfel legea electorală nu poate fi aplicată la cazul de față.

Nu trebuie să mai spunem, că preotul cu pricina *n'a fost român*, căci atunci altcum suna sentința ministrului.

Conferența din Cluj și Metropolitul.

Am anunțat la timpul său despre primirea, ce Metropolitul Românilor greco-catolici Dr. V. Mihăi de Apșa a făcut comisiunii emise de conferența din Cluj, ca să-i comunice conclusele luate la 29 Iunie n. 1897.

„*Gazeta Transilvaniei*“ publică în nrul său de ieri amănunte interesante despre această primire, pe cari ținem să le reproducem.

În comisiunea emisă au luat parte dăi *Alexandru Roman*, prof. universitar, *Leontin Pop*, jude de tribunal, *Dionisie Vaida*, mare proprietar, și *Ioan Laslo*, protopop în Cluj. Lipsia dl *Vasile Hossu*, jude de tablă, reținut fiind prin afaceri familiare.

Deputațiunea a fost primită în audiență Sâmbătă, la 10 Iulie n. la 12^{1/2}, după ședință

consistorială, care se ține în fiecare zi de Marți și Sâmbătă.

Conducătorul deputațiunei, dl *Alexandru Roman*, a predat Excelenței Sale într'un plic conclusele conferenței, pe lângă următoarea cuvântare:

Excelentissime Domnule!

Înal Prea-sfințite Părinte Arhiepiscop și Metropolit!

„Conferența credincioșilor, preoți și mireni, ai provinciei bisericești gr-cat. române de Alba-Iulia, întrunită la 29 Iunie a. c. în Cluj, ne-a însărcinat ca să Vă transmitem concludul ei în *contra îngrămăderii bisericii noastre în autonomia bisericii catolice de ritul latin a Ungariei, și pentru nevătmata păstrare a independenței și autonomiei separate a bisericii noastre*. Deputațiunea se simte fericită de a-și putea executa mandatul astăzi, rugându-vă ca să binevoiți a primi acest conclud, menit a veni întru ajutorul ierarhiei noastre folosindu-l în *stăruințele*, ce veți pune la locurile competente, încredințați, că *veți susține nevătmata independența bisericii*, al căreia cap v'a pus Dumnezeu“.

La aceasta Metropolitul Mihalyi a răspuns cu voce duioasă zicând cam următoarele:

„Mărite domnule președinte.

Preaestimăți domni, frați și fiu!

Primesc cu gratitudine — precum am exprimat aceasta și în telegrama mea, ce ca un răspuns am trimis dlui președinte la adresa ce mi-s'a făcut din conferență — concludul conferenței *ca o dovadă de concordia* ce domnește între ierarhia și credincioșii bisericii noastre; această *unire în cugete ne va sprijini în stăruințele ce vom pune pentru independența și autonomia bisericii noastre*. Resultatul însă nu depinde dela noi, ci dela prevedința divină, care ne-a ajutat și până acum; se o rugăm și în aceste împrejurări grele. Nu pot ști ce se va întâmpla, dar' ne vom face datoria“.

După audiență membrii deputațiunei au fost invitați la masa Excelenței sale, la care între alții au fost și președintele capitar, dl *I. M. Moldovan*, și dl *Dr. Augustin Bunea*, secretar-metropolitan.

La masă Exc. Sa Metropolitul a ridicat primul toast, închinând — scrie *Gazeta Transilvaniei* — pentru sănătatea mandatarilor conferenței, cari dimpreună cu mandanții lor n'au cruțat osteneala de a se întruni și de a se consulta asupra intereselor bisericii; această viuză interesare a credincioșilor este un mare sprijin ierarhiei, căci *biserica există și persistă prin această unire între capii și mem-*

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Jules Verne.

Castelul din Carpați.

Roman din viața poporului românesc din Ardeal.

— Traducere autorizată, —

de

Victor Onișor.

(Continuarea 24.)

(Reproducerea interzisă).

Să vedem ce urmă după căderea lui Niță Stan. Pădurarul a leșinat și doctorul nu putea să-i meargă întru ajutor, căci cismele îi erau bătute cu cuie la pământ, și picioarele umflate nu le putea scoate din ele... Nu peste mult puterea nevăzută care-l încătușase atât de tare, dispărui... Picioarele îi erau libere... Grăbi deci cătră consoțul său, și — ceea-ce se poate privi ca un mândru act de curaj din partea lui — udă fața lui Niță cu batista mutată în apă... Pădurarul își recăstigă conștiința, dar' brațul stâng și o latură a trupului îi erau secate din cauza grozei sgduturii, ce suferise... Totuși cu ajutorul doctorului îi succese să se scoale, să iasă afară din șanț, și ajunse pe platou... Pe urmă pleacă cătră sat... După ce merseră timp de vre-o oră, durerile la braț și la partea lovită a corpului deveniră atât de

mari, cât fii silit să se pue jos... În fine în momentul, când doctorul se găia să meargă după ajutor în sat, tocmai ajunseră în apropiere primarul Colțu, Ionas și Bucur.

De ceea ce putea să sufere tinărul pădurar, dacă e ceva grav sau nu, doctorul Părăian se feria să se pronunțe, cu toate că în alte cazuri de acestea își da părerea pe lângă cea mai mare asigurare.

„Dacă ești bolnav de o boală naturală, se mulțumia el să răspundă într'un ton dogmatic, încă e greu! Dar' când zaci într'o boală supranaturală, care ți-a trimis-o necuratul, atunci zeu că numai dumniului te mai poate vindeca!“.

În lipsă de diagnostic, această prorocie nu era tocmai mângăietoare pentru Niță Stan. Bine că aceste vorbe nu erau evanghelie, și căți doctori superiori în știința doctorului Părăian, de pe vremea lui Hippocrate și a lui Galien începând s'au înșelat și se înșală și astăzi în părțile lor. Pădurarul era un băiat destul de puternic, cu o constituție destul de viguroasă, și se putea spera că va scăpa — și fără ajutorul diavolului — sub condiție numai, să nu urmeze cu prea mare exactitate prescripțiunile vechiului infirmier de carantină.

VIII.

Aceste întâmplări nu puteau nici decum să liniștească pe locuitorii spăriați din Mățești. Acum nu se mai îndoaia nime, că amenințarea auzită în sala dela *„Regele Matia“* nu era

șagă. Niță Stan, trântit într'un chip neexplicabil, a fost pedepsit pentru neascultare și cutezanța sa. Nu era aceasta o admăgire pentru toți aceia, cari ar mai fi încercat să-i urmeze exemplul? Interdicție formală de a mai proba cineva să intre în castelul din Carpați, eată ce se putea concluda din această încercare deplorabilă. Ori cine ar mai fi încercat, și-ar fi pus viața în joc. E mai mult ca sigur, că dacă i-ar fi succed pădurarului să treacă peste zid, nu s'ar mai fi reîntors în sat.

De aici încolo frica era cu mult mai mare atât în Mățești, cât și în Vulcan, și în amândouă văile celor două Jiuri. Toți oamenii vorbiau numai de aceea, că vor părăsi ținutul. Câteva familii de Țigani au și plecat, numai să nu fie în apropierea castelului. Ceea-ce se credea acum, că acolo sunt ființe supranaturale și strigoi, era mai mult decât se poată suporta temperamental public. Nu mai rămânea altceva de făcut, decât să se mute în altă parte a comitatului, dacă guvernul n'ar lua hotărîrea, să se dărîme această vizuină blăstemată. Dar' castelul din Carpați se putea oare nimici numai cu mijloacele, ce stau oamenilor la dispoziție?

În prima săptămână a lui Iunie nime nu cuteza să iasă afară din sat, nici chiar ca să-și continue munca câmpului. Chiar dacă ar fi încercat cineva să prășească numai puțin cucuruzul, s'ar fi putut provoca cumva arătarea vre-unei fantome, ascunse în pământ!... De sub brazdele plugului, scormonind răzoarele

n'ar fi putut să iasă cete întregi de stafii și de strigoi?... Oare din grăunțele de grâu sémănte în pământ nu vor eși spice de diavoli?

— Zeu, nici n'ar putea să ese altcealea!... spunea ciobanul Bucur într'un ton de adâncă convingere.

Și pentru a urma întocmai convingerii sale, el nici nu se mai ducea cu oile pe valea Jiului.

Era înfricat tot satul. Nime nu mai lucra la câmp. Toți ședeau acasă cu ușile și ferestrele încuiate. Primarul Colțu nu știa ce să facă, ca să aducă între săteni încrederea, ce-i lipsia și lui însuși. Într'adevăr singurul mijloc era, să meargă la prefect și să ceară intervenția autorităților.

Și fum mai arătat s'a de-asupra coșurilor dela turn?... Da zeu, de mai multe-ori, s'a putut vedea cu ochianul, cum se întindea printre neguri la suprafața platoului Orgal.

Ei, și norii, pe la miez-noapte nu aveau culoare roșie, ca și când ar reoglinda un mare foc?... Da, și se spunea că globuri de foc se învârt pe deasupra castelului.

Și acele urlete, cari au produs atăta spaimă asupra doctorului Părăian, nu se răspândeau peste virfurile Pleșii, spre marea groază a locuitorilor din Mățești?... Da, cel puțin vânturile dela apus-mează-zi aduceau cu sine bubuituri teribile, ce le mână din echourile dela pas.

Pe lângă acestea, din spusele oamenilor speriați se putea crede, că o putere suterană cutremură pământul, ca și când un vechiu crater ar fi vrut să se deschidă în lanțul Carpaților. În cele-ce spuneau Mățeștenii că au văzut, auzit și simțit, se putea observa și o mare exagerare. Dar' ori cum ar sta lucrul, se arătau fapte pozitive, și te puteai convinge, că într'un loc așa primejdios nu mai e cu putință să viețuești.

Se înțelege de sine, că cărcima dela *„Regele Matia“* continuă de a sta deșertă. Un lazaret în timp de epidemie n'ar fi fost mai cu grijă încunjurat de oamenii sănătoși. Nime n'ar fi cutezat să intre singur, și Ionas se întreba în sine, că dacă nu-i vor mai veni oaspeți, nu va fi silit să se lase de cărcimărit, când eată că sosirea alor doi călători deodată schimbă această stare desperată.

În seara de 9 Iunie, cam cătră nouă ceasuri, bătea cineva la ușa din afară, căci ușa asta încuiată fiind pe dinlăuntru, nu se putea deschide.

Ionas, care se retrase în odaia lui, grăbi să deschidă. În speranță că îi sosește un oaspe străin, îi eși din minte frica că poate să-l viziteze cine știe ce duh necurat, de care ar trebui să se ferească a-i da de cină ori cortel peste noapte.

(Va urma).

litar doi înalți ofițeri ai marinei noastre: comandantul suprem, amiralul Maximilian Daublesky de Sternock și locțiitorul acestuia Alexandru Eberan de Eberhorst. Duplul iubileu se va sărbători în aceeași zi și se promite pompos.

Necrolog. Luisa Bugarski, născută Popovits, în numele său și al tuturor rudeniilor, aduce cu inimă înfrântă de durere la cunoștință, că scumpul și mult iubitul soț, respective ginere, frate, cumnat și unchiu, *Constantin Bugarski*, comerciant, censor la banca austro-ungară, censor la banca „Bodenkredit” din Sibiu, a răposat după scurte suferințe luni, în 26 Iulie a. c. la orele 5 p. m., împlinind o vîrstă plină de activitate și iubire de ani 62.

Rămășițele pămîntesti ale scumpului decedat vor fi așternute spre odihnă eternă Joi, în 29 Iulie a. c. la orele 4 p. m. în cimiterul gr.-or. din suburbiul Iosefin, la care ultimă însoțire cei adînc întristați invită prin aceasta pe toți prietenii și cunoșcuții. Sibiu, 17 Iulie 1897.

Arestări politice în Constantinopol. Am anunțat ieri, că în Constantinopol s'au făcut mai multe arestări politice de sensație. Între cei arestați se află și un înalt funcționar în ministerul de agricultură și un ziarist, cari au fost exilați la Mossul. Se crede, că vina lor a fost profesarea și agitația principiilor partidului turc tînăr. Arestarea lor a provocat mare senzație, de vreme-ce ei erau bine cunoscuți și iubiți în cercurile înalte din Constantinopol.

Antisemitismul se răspîndește cu o repezune de necrezut și în *Galiția*. Rutenii și Polonii deopotrivă sînt cuprinși de ură și înverșunare față de lipitorile jidovești și caută pe toate terenurile a se emancipa de sub prădalnicul lor stăpînire. De curînd s'a întemeiat o foaie antisemită „*Zurazek Chrescijanski*” (Reuniune creștină), al cărei scop e unirea Polonilor cu Rutenii, în scop de a combate solidar pe Jidovi. Foaia e redactată polonește și rutenește.

Palatul „Regelui de aur.” Faimosul palat din *Londra* al sinucigașului milionar american *Barnato*, supranumit „Regele de aur”, a fost cumpărat zilele acestea de lordul englez *Eduard Sasson*. Pompoasă zidire a costat, la cumpărare, 100.000 funți sterlingi, în banii noștri 1,200.000 florini.

Pașe osîndit la moarte. Un special tribunal din Constantinopol a acuzat de *trădarea patriei* pe *Betovica-Paşa*, sub al cărui guvernament suprem a izbucnit războiul din Creta, și l'a osîndit la moarte. Paşa s'a refugiat dinaintea sentinței la *Bruxelles*.

Vulcan submarin. Din *Sydney* se scrie, că nu de mult un rar fenomen natural s'a observat la partea nordică a insulei *Tongoa* din noile *Hebride*. Un bubuit asemenea celui de tun s'a auzit, pe urmă marea s'fîcnea de apă turbure, neagră. Bucăți de stînci s'aburau din fundul mării și un des nor de aburi s'a ridicat din adîncime la suprafață. Cinci zile întregi a tînut fierberea mării, sgomotul surd al adîncimilor, pînă-ce ear s'a făcut liniște și fața oceanului a redevenit netedă și elară.

Știri mîrunte. *Regele Greciei* a dat pentru refugiații din Tesalia și Epir 20.000 fr. — În *Serbia* stațiade tren *Wlaskia* a fost atacată de haiduci, cassa jefuită. În *Triest* lucrătorii socialiști au făcut demonstrații sgomotoase; agitația continuă, mulți lucrători fac grevă. — La *Reșița*, în oca Secul, s'a prăbușit un mare teren de pămînt, mulți lucrători răniți, unul omorît. — La *Stockholm* s'au pus în grevă toți lucrătorii dela corăbii. — Lângă *Huedin* s'a simțit în 23 Iulie n. cutremur de pămînt, pagube nu-s.

Posta redacției.

Dlul M. Păsculescu în Cr. pl. Bala. Atárnă dela cantitatea și calitatea materialului.

Rue d' Ecosse. Primește felicitările noastre ale tuturor. Mai pe urmă a mers o epistolă recomandată, în care era un număr... Salutare.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Din Brad.

— Corresponsență particulară. —

Brad, 24 Iulie n.

— Concertul tinerimei — petrecere cu joc. —

În 6/18 I. c. tinerimea din Brad și jur a dat un concert în hotelul „Central” din Brad. Programa concertului a fost destul de bogată constînd din 12 piese.

Toate au fost bine executate și frenetic aplaudate, ba unele, între cari și „bobocel” și „inela”, la dorința stăruitoare a publicului au fost repetate între aplauze asurzitoare. Primul merit se cade domului prof. de muzică artistului român G. Dima, căci tinerii concetanți sînt elevii sei.

Dat că fost Brădenilor și celor din jur să audă și ei ceva frumos, încântător și de inimi înălțător barem odată în un deceniu,

căci un deceniu mai bine încă a sburat pe aripile vîntului, decînd mîestrul dl G. Dima a concertat în Brad lăsînd suveniruri plăcute — cari cu ocaziunea din 6/18 I. c. au reinviat. —

După concert a urmat pînă în zori petrecerea cu joc. Tinerii mîndrii, unii ca brazilii, cu voie bună și pe sub mustețioare rizători învîrtiau fețele din Brad și jur, de par'că voiau să s'oare cu ele în vîzduh; va trece multă apă tulbure pe Crișul alb, pînă-ce fețele și coconțele vor da uitării numita petrecere atât de animată.

Deși timpul se arăta în ziua amînită nefavorabil, totuși publicul a fost atât de numeros, încât sala abia l'a putut cuprinde.

Mulți părinți, între cari, și preoții din jur, pe cari numai rar îi vede omul în Brad, s'au prezentat cu fețele lor, multe în costum național.

Publicul ar fi fost și mai numeros, inteligență mai numeroasă, dacă darea concertului rămînea pe Duminica a doua după Sîn-Petru, după-cum deciseră inteligenții din Brad adunați în o ședință convocată anume spre scopul acesta.

Altum concertul atât ce privește partea morală, cât și cea materială, a avut rezultat neașteptat de bun.

La cassă au încurs suma frumoasă de 164 fl. 46 cr. v. a.

Pe lângă prețul de intrare au suprasolvit: doara Maria Cristea 50 cr., Feier Aron 20 cr., G. Părău 10 cr., Ar. Roman 20 cr., Molár 40 cr., I. Ciuci 1 fl. 20, Ioan Rusu medic 2 fl., Pataky Iános 1 fl., Siclován 40 cr., Köllner 20 cr., Busse 20 cr., Francisc Ulein 1 fl., Wiese 20 cr., Szabó Lajos notar 2 fl. —

După-ce din suma încursă s'au acoperit speșele scotite atât muzicii cât și tinerilor din depărtare pentru trăsura la Brad, — restul de 10 fl. venit curat s'a dat pe sîma fondului de ajutorare al elevilor sîraci dela gimnaziul din Brad.

Petrecere în Săcărâmb.

Primim invitare la *Petrecerea de vară*, ce o aranjăză comitetul parochial gr.-or. din comuna Săcărâmb (Nagyág) la 20 Iulie (1 August) a. c. (Sf. proroc Ilie) în „Cămpul teului” (în cas de timp nefavorabil în școala gr.-or.) Începutul la 3 ore p. m. Venitul e destinat bisericii gr.-or. din loc. Prețul de intrare: de persoană 1 coroană, de familie 2 coroane. Săcărâmb, Iulie 1897. Comitetul aranjator. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Petrecere în Oravița.

Nis'a trimis invitare la *Producțiunea*, ce o va aranja în beneficiul fondului seu Corul vocal ort.-rom. din Oravița-rom. sub conducerea dlui George Jian, la ruga de Sf. Ilie în 20 Iulie v. (1 August n.) 1897, în teatrul de vară din grădina hot. „Coroana Ungariei” cu următorul:

Program:

„Rusaliile” vodevil într'un act de V. Alexandri. Rosini: ouvertura din opera „Semiramide” esec. de corestru. G. Dima: Detunata, cor mixt. Costescu: Cîntecul oșteanului rom., cor. bîrb. Dima-Musicescu: a) Cucuruz, b) Stancuța, sextete. * * * Marseillaise, quartet viril. Musicescu-Vidu: Imnul, cor mixt. După producțiune joc. Intrarea: Locul I. de șezut 60 cr., locul II. de stat 30 cr. — Bilete se vînd în librăria I. Tereanu și în prăvălia dlor J. Vălcăanu, G. Bogdanu și seara la cassă. Începutul la 8¹/₂ ore seara — se va anunța prin pocnitura pivilor. Comitetul.

Petrecere cu producțiune.

Primim invitare la *Concertul împreunat cu teatru*, ce-l va aranja corul vocal gr.-cat. din Oravița-rom. în 1 August st. n. 1897 adică: în ziua Sf. Profet Ilie în sala hotelului „Împăratul Austriei” din loc, sub conducerea dlui Ioan Bogdan învîțător.

Programa:

a) Concertul 1. Sab pajura dublă, de J. F. Wagner, cor bîrb. 2. Mîndruță poale curate, de A. Segueus, cor mixt. 3. Numele tău, de C. Porumbescu, cor bîrb. 4. Marșul lui Mihailu Eroul, de I. Vidu, cor mixt. 5. României și fraților mei, de I. Costescu, cor bîrb. b) Teatrul. „Coroana Moldovei” comedie cu cântece într'un act de V. Alexandri. După producțiune joc. Intrarea de persoană: I. Loc de șezut 50 cr., II. loc de șezut 40 cr., III. loc de stat 30 cr. Începutul la 1¹/₂ ore seara. Venitul curat e destinat fond. școalei gr.-cat din Oravița-rom. — Bilete se capătă înainte la dl Ioan Bogdan, învîțător, și seara la cassă.

*) La timp nefavorabil producțiune se va ține în sala dela „Coroană”.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al TRIBUNEI.

Paris, 27 Iulie n. *Figaro* scrie un călduros articol la adresa contelui *Goluchovsky*. Întrevederea contelui cu ministrul francez de externe *Hanotaux* a fost de o durată lungă. Presa franceză vede în aceasta întărirea bunelor relațiuni dintre Franța și Austro-Ungaria.

Genoa, 27 Iulie n. Samsarul *Bratolongo*, îndrumat la ordine din partea președintelui bursei din Genoa, *Ricchi*, pentru purtare necuviincioasă, a scos cuțitul și a străpuns cu el pînțele președintelui. Rana e gravă. Atentatorul a fost arestat.

Londra, 27 Iulie n. La o întrebare făcută în parlament, vicesecratarul dela externe Curzon declară, că Djavad Paşa e trimis la Creta din partea Sultanului numai ca comandant militar peste trupele turcești de acolo. Altă misiune nu are. Despre trimiterea unor trupe nouă turcești la Creta nu are cunoștință; de altcum *Porta* a fost admoniată să se ferească a face pasul acesta.

Mai nou.

Din Constantinopol.

Pertractările pentru încheierea păcii se vor termina mâine, Joi. Germania a propus luarea unui nou punct în preliminarele de pace, anume: *finanțele Greciei se fie controlate de marile puteri europene*.

La ordinul dat, ca corăbiile turcești să iasă din apele Dardanelor, comandanții au răspuns cu aceea că 'și-au înaintat demisiunile. Comandanții nu voesc să se facă de ris și de rușine înaintea poporului. Din parte oficioasă se asigură, că demisiunea comandanților de corăbii nu urmărește alt scop decît o schimbare în ministerul marinei și de aceea nu trebuie privită de prea serioasă.

Țibuna Literară.

Informațiuni.

Monografia comunei Răhău. A apărut „*Monografia comunei Răhău*” scrisă de *Nicolae Vărpășan*, paroh în Răhău. Lucrare premiată cu premiul III de 10 coroane, la concursul publicat de tinerimea română din Sibiu pentru monografiile comunelor comitatului Sibiu. Retipărire din „*Foia Poporului*”. Sibiu. „*Tipografia*”, societate pe acțiuni. 1897. Cartea de un exterior elegant și plăcut, cu 102 pagini, prezintă o studiu și aprofundizime comuna Răhău, din toate punctele de vedere și cu date autentice, ceea-ce numai laudă aduce pe seama harnicului autor. Îl considerăm justă deci o recomandăm cu căldură iubitorilor de cărți bune și folositoare. Costă numai 25 cr. v. a.

„*Familia*”, nr. 28, cuprinde: Arta (în special drama) și morala (urmăre) de Dr. I. Bunea. — Vară (poesie) de I. Stanca. — Văcătorul, de Smara. — Parmeno (comedie de P. Terențiu Africanul) traducere de G. Coșbu (urmăre) — Posesii de H. Heine, trad. de Sex. Til. — Radu dela Afumați (dramă istorică) de Ioan Nențescu (urmăre). — Corresponsența domnișoarei Alma de Dunca-Schian m. Meritt, cu mama (urmăre). — Ilustrații: Cristian IX. regele Daniei. Ispurșul drag. Pe malul mării. — Literatură și artă. — Ce e nou?

ECONOMIE.

Correspondența comercială. O carte de mult folos pentru comercianți a scos tot-mai acum dl I. C. Panțu, profes. la școalele comerciale din Brașov. Titlul cărții e: *Curs complet de corespondență comercială pentru școalele de comerț și pentru particulari* — de I. C. Panțu — Brașov 1897.

În format 8° mare pe 268 pag. aceasta carte cuprinde toate instrucțiunile necesare și modele de tot felul pentru comercianți. Acum, că comerțul național a luat avînt și pretutindeni se fac încercări pe acest teren, cartea aceasta e foarte binevenită.

Ea răspunde de sigur unei necesități și credem că mulți îi vor lua folosul. Cartea sa' tipărit în tipografia arhiepiscopescă din Sibiu, cu ajutorul material al institutului de economii „Albina”. Prețul 1 fl. 60 cr.

Sosiți în Sibiu.

În 28 Iulie n. 1897.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”. F. Brooks din Rușciuc, K. Iskobi din Oradea-mare, L. Schiffbäumer din Bistrița și C. Oprea din Giurgiu, privatieri; Dr. Szabo, medic din Făgăraș; T. Valenta, profesor din Broos; D. Frank, I. Körner, Preisach, Stern și Faj din Budapesta, Straszhtz, A. Braun, Grünberg și Gomer-mann din Viena, comercianți.

Hotel „*Neurivier*”. N. Pétri din Zombolya; M. Spiess și V. Fridrich din Dresda; M. Venețianer din Brașov și V. Hessinger din Viena, voiajgiori; Hotel „*Melzer*”. I. Buxbaum din Viena și A. Reichardt din Dresda, voiajgiori; P. Suciu și S. Suciu, ingineri din București; Henț, notar din Săliște.

Bibliografie.

„*Paradoxe sociologice*.” Din celebrul volum, cu acest titlu, al lui *Max Nordau* cetitorii noștri cunosc deja de mult capitolul „*Naționalitatea*”, care a apărut și în broșură separată în editura „*Tipografia*” soc. pe acții. Acum earăși un nou capitol din același volum ni-se prezintă extras într-o drăguță broșură. Este capitolul prim, intitulat „*Reprivire*”, pe care cetitorii noștri l'au avut în rate, în *Foia „Tribunei”*. Cei ce-și aduc aminte de această plăcută lectură vor afla cu bucurie, că pot să aibă într'un mîunchiu spi-ele de aur ale lui *Max Nordau*. Ear' cei-ce nu au cetit „foia” îndoit trebuie să se bucură, că „*Tipografia*”, retipăindu-o le-a făcut posibil a o ave deodată a mîna, ca să suplîneasce ce au negles.

„*Reprivire*” lui *Max Nordau* este reprivirea filosofului din amurgul acestei veac asupra vieții neamului omenesc, urmîrind paș de paș mersul progresului cultural dela începutul civilizației.

E mare idea, și mîngăitor rezultatul unei asemenea „repriviri”, mai ales azi, în această epocă de materialism și blasare pentru tot ce e ideal.

Traducerea românească făcută de *Rosmarin*, ne predă toate finețele originalului într'un delicios limbaj românesc.

Broșura, tipărită pe hîrtie fină, ajustată frumos, are 35 pagini, în octav, și costă numai 20 cr. Se poate procura dela librăria „*Tipografia*”, soc. pe acțiuni în Sibiu, Strada Poplăcii nr. 15.

Studii Literare.

Revenim la valoroasa carte a dlui profesor *Teodor Baica* din Ploesti, pentru-ca să atragem asupra-i atențiunea tuturor cărturarilor noștri, mai ales însă a profesorilor și dascălilor români, dela cari asemenea cărți n'ar trebui să lipească.

E destul, deocamdată, să arătăm cuprinsul bogat al acestui volum de peste 160 pagine. El conține: (partea I) un studiu critic intitulat: „*O gramatică parodice*” (pe 54 pagini), apoi: *Veacul al XVI. Limba și literatura Românilor de A. Lupul-Antonescu*, asemenea un articol critic. Urmează în fine cel mai bogat și mai interesant studiu: „*Codrul frate cu Românul*” un studiu asupra doinei române, plin de observații originale și frapante, tractat cu mare pricepere în mod științific. Acest tractat are 2 părți: „*Colonizarea*” și „*descălcare*”, și prezintă o lectură foarte multumitoare, care deșteaptă în mintea gînditoare mulțime de idei asupra raportului gîngăș, ce se manifestă, prin poesia populară, între Români și codrul verde (Frunză verde, ... foaie verde.)

Partea ultimă (IV) a cărții cuprinde un studiu filologic asupra prepoziției „de”. Este o completă monografie a acestei particule așa de deasă și așa de cu multe înțelesuri în limba noastră. Estă titlul acestei părți: „*Selecțiunea graiului; „de” ca prepoziție; raporturi casuale; „de” ca adverb; „de” ca pronume; „de” ca conjuncție*.”

Credem, că și din aceste puține notițe iubitorii de studii limbei române vor pricepe însemnătatea acestei cărți, care mai are și rara însușire de a fi efînă în raport cu valoarea sa. Costă numai 75 cr., și se poate procura dela librăria societății noastre pe acțiuni „*Tipografia*”.

„*Naționalitatea*”. Societatea noastră „*Tipografia*” a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de *Max Nordau* despre „*Naționalitate*”. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor noștri; limbajul frumos, în care „*Rosmarin*” al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii noștri, căci în „*Tribuna*” s'a publicat mai înainte. Vorba era numai, ca interesele observațiunii originale ale genialului autor să nu rămîna resfărate prin atîția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mîunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o „*Tipografia*” când a retipărit articolul din „*Tribuna*” în broșura de față. În estensiune de 40 pagini, tipărite frumos pe hîrtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria „*Tipografia*” soc. pe acțiuni în Sibiu.

Biografia lui Avram Iancu

de

Ioșif Șterca Șuluțu de Cărpiniș.

Sub acest titlu a apărut o prețioasă broșură de 44 pagine. Reprodusă din ultimul număr al „*Transilvaniei*” aceasta broșură ne dă cea mai detaliată biografie a eroului Iancu. Cartea este decorată cu 3 ilustrațiuni frumoase. Prima, din fruntea cărții, ne prezintă pe Iancu călare ca comandant în fruntea Moșilor sei. A doua, cea mai originală, ne arată casa natală a lui Iancu, care astăzi e proprietatea „*Asociațiunii*”. La sfîrșitul cărții găsim portretul autorului.

Prețul broșurei e o coroană, în România 2 lei. Autorul, dl Șterca-Șuluțu, a avut generoasa idee de a oferi aceasta carte „*Asociațiunii*”, ca din vînzarea ei să creeze un fond de 400 fl. care să poarte numele lui „*Avram Iancu*”. Astfel pe lângă cea mai bună biografie, ce ni-o dă, dl Șuluțu s'a îngrijit și pentru un monument memoriei lui Iancu, care la tot casul e mai vrednic de numele lui decît nenorocita „*colectă*”, de a cărei urmă astăzi Românii nu mai știu nimic.

Nu ne îndoiim, că toți Românii cărturari se vor grăbi a-și procura aceasta broșură, care pagubă, că s'a tipărit numai în 800 de exemplare.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 24 Iulie n. 1897.

Mărfuri	Unități	Preț per 100 chilogr.	Unități	Preț per 100 chilogr.
Grâu	75	10.10	10.20	
Bănețene vechie	75	10.35	1.40	
Grâu dela Tisa	75	10.30	10.45	
Grâu „Pesta”	75	10.30	10.45	
Grâu de Alba-Reg.	75	10.30	10.45	
„Badca”	75	10.40	10.50	
Grâu ung. de Nord	75	10.40	10.50	
Sămînțe, vechi ori noue	Solul	Qualitatea per Hect.	dela pînă	
Săcărâmb	70-72	7.65	7.75	
Orz	60-62	5.80	6.10	
„de nutreț de vînzare de bere	62-64	—	—	
Ovăș	64-66	5.65	6.15	
Cucuruz (porumb)	89-91	4.45	4.50	
„bînză, de ast seia	—	4.45	4.49	
Meiu	—	4.10	4.50	
Hrișcă	—	—	—	
Grâu	Sept.-Oct.	9.89	9.99	
Cucuruz	Mart.-Apr.	5.14	5.16	
Ovăș	Maiu-Iun.	4.40	4.42	
„Mart.-Apr.	Oct.	5.75	5.77	
Produse diverse	Solul	Qualitatea per Hect.	dela pînă	
Săm. de trif.	Lucernă ungurească	—	—	
„roșie rafinat	—	—	—	
Oleu de rap.	dela Pesta	62.50	63.00	
Uns. de pore	dela țeară	—	—	
Slănină	sventată	76	57	
Să	afumată	—	—	
Prunc	—	—	—	
Lictar	slavon nou	—	—	
Miere	bănețene	—	—	
Ceară	brută	—	—	
„galbînă străcurată de Rosenau	—	—	—	
Spirit	Bani	Marfa		
Brut, pentru rafinare	14.75	15.00		
Rafinat, pentru comercianți mari	52.50	53.00		
Brat,	50.50	51.00		

Cursul pieței din Sibiu.

Din 26 Iulie n. 1897.

Hîrtie-monetă română	Cump.	9.45	vînd. 9.51
Lire turcești	—	10.65	10.70
Imperiali	—	9.56	9.60
Ruble rusești 100 a	—	126.00	127.00
Galbeni	—	5.60	5.68
Napoleon-d'ori	—	9.49	9.55
„(rusești)	—	9.45	9.51

Bursa de Budapesta.

Din 24 Iulie n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	122.95
„ „ „ 4½%	101.50
„ „ val. cor. 4%	102.50
Imprumutul căilor ferate ung.	124.00
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	124.00
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	102.50
Bonuri rurale ung.	98.95
„ „ croate-slavone	98.95
Obligațiunile desp. regalilor	102.00
Imprumut cu premiu ung.	128.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.25
Renta de hârtie austriacă	102.10
„ de argint austriacă	102.50
„ de aur austriacă	128.75
Losurile austriace din 1860	161.60
Ațiunile băncii austro-ungare	964.00
„ „ de credit ung.	—
„ „ „ „ aust.	—
Scrisuri fonciare ale Institutului de credit și economii „Albina“	102.00
Argintul	5.69
Galbeni împărătești	5.65
Napoleon-d'ori	9.57
Mărci 100 imp. germane	53.66
London 10 Livres sterlinzi	119.97

